

Vailla vakinaista asuntoa ry

**OSAVUOSIKATSAUS
TAMMI-MAALISKUU 2009**

Järjestötoiminta s. 1
Valtakunnallinen aluetyö ja kansainvälinen yhteistyö s. 3
Kohtaamispaikka s. 4
Arskan pesula s. 7
Yökahvila Kalkkers s. 7
Yökiitäjä Lepakko s. 9
Sällikoti s. 11
Päihitteön saaritoiminta s. 12

JÄRJESTÖTOIMINTA

Järjestö ja vaikuttamistoiminta

Torstaina 19.2.2009 asunnottomuusohjelman vetäjä Juha Kaakinen Sosiaalikehitys Oy:stä vieraili Vva:n Kohtaamispaikassa. Hän kuuli asunnottomia ja järjestön jäseniä pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelmassa huomioitavaksi sekä kertoi ohjelman etenemistä. Tapahtumassa käytiin vilkas ajatustenvaihto ja kysyttiin mm. miksi henkilö on asunnon saatuaan edelleen asunnottomien sosiaalipalveluiden asiakas. Asunnottomien kanssa työskenteleville toivottiin myös enemmän valmiuksia kohdata päihdeongelmaisia. Tilaisuudessa tuotiin esille huoli siitä, miten asunnottomista huolehditaan sillä aikaa kun asunnottomuusohjelman mukaiset asumisyksiköt valmistuvat. Pakolaispolitiikkaan toivottiin muutosta - oman maan kansalaisten asiat pitäisi hoitaa ensin. Kuulemistilaisuuteen osallistui kolmisenkymmentä asunnottomia ja asunnottomuutta kokenutta henkilöä.

Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelmaan liittyvän konseptikilpailun tiedotustilaisuus pidettiin 18.3.2009. Tiedotustilaisuuteen osallistui vakituisten henkilökunnan lisäksi aktiivinen ryhmä vapaaehtois- ja vertaistyöntekijöitä (7).

Helmikuussa Vva ry:ltä pyydettiin osallistujaa Euroopan köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen verkoston (EAPN) seminaariin Brysseliin. Toukokuussa pidettyyn seminaariin Brysseliin osallistui vapaaehtois- ja vertaistoimija Ari-Pekka Korkalainen. Maaliskuussa järjestösihteeri ja Yökiitäjän työntekijä olivat Martinlaakson lukiossa puhumassa asunnottomuudesta.

Vva ry järjesti valtakunnallisen seminaarin "Asunnoton kansalaisena" Ravintolalaiva Wäiskillä 19-20.3.2009. Seminaari päätti puolivuotisen asennekampanjan "Vailla vakinaista arvostusta". Ensimmäinen seminaaripäivä painottui ajankohtaisiin asuntopoliittisiin luentoihin ja toinen päivä asian käsittelyyn toiminnallisilla menetelmillä. Seminaariin osallistui runsaasti väkeä kailta yhteiskunnan tasoilta, myös asunnottomuutta kokeneita henkilöitä oli paikalla toistakymmentä koko seminaarin ajan. Seminaarin järjestäminen vaati suuren työpanoksen sekä aluetyöntekijältä, järjestösihteeriltä että vapaaehtoisilta.

Tammikuun 29. päivänä 15 Metropolia Ammattikorkeakoulun "Social Participation and Marginalisation" -opintojakson opiskelijat tutustui Vva ry:n toimintaan. -Toiminnanjohtaja osallistui Rikosseuraamusviraston Oma Ovi -hankkeen johtoryhmään 12.2 sekä Y-Säätiön Feantsaryhmän palaveriin 12.2, 11.3 sekä 30.3. Ryhmä suunnitteli Feantsan osallisuusseminaariin 23.10. lähetettävää Suomen osallisuusraporttia. -Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelman johtoryhmä kokoontui Ympäristöministeriössä 10.3.

Vapaaehtois- ja vertaistoiminta

17.1. järjestettiin vapaaehtoisten koulutus; kouluttajina toimivat Vva: n työntekijät sekä Pirkko Vuorinen. Päivän aikana käytiin läpi mm. sitä, mitä vapaaehtoisuus Vva ry:ssä tarkoittaa ja miten vapaaehtoisuutta voidaan kehittää. Vapaaehtoistyön ja vertaistoinnin keskuksen VEPA:n kautta tavoitettiin uusia vapaaehtoisia, jotka koulutetaan kevään aikana. Vepassa kävi päivittäin 20-30 kävijää. VEPAn toiminta on kehitetty yhteistyössä KRITSIN, KRIS Suomi ry:n ja Vva ry:n vapaaehtoisten kanssa.

Laskiaista vietettiin Vartiosaassa yhdessä Vva:n vapaaehtoisten kanssa.

Tiedotus ja Aukki-lehti

Aukki-lehden vuoden 2009 ensimmäinen numero ilmestyi maaliskuun lopussa. Aukkipalaverit pidettiin säännöllisesti kahden viikon välein Aukin toimituskunnan kanssa. RAY:n Tuki-pottilehti haastatteli tammikuun alussa toiminnanjohtajaa, Sällikodin hankevastaavaa ja asukkaita sekä Helsingin kaupungin sosiaalijohtaja Paavo Voutilaista nimby -ilmiöstä, kunnan, järjestöjen ja valtion roolista asunnottomuuden poistamisessa sekä Sällikodin haasteista. Helmikuussa TV 2:n toimittaja haastatteli asunnottomia henkilöä ja toiminnanjohtaja Sanna Lehtosta Ajankohtaiseen Kakkoseen. Ohjelmassa seurattiin vuorokauden ajan asunnottoman henkilön elämää ja paikkoja joissa hän käy.

Tilaisuudet, tapahtumat ja vierailut

Toiminnanjohtaja, järjestösihteeri ja aluetyöntekijä osallistuivat Lahdessa pidettyyn ARA-päivään 13.1. Päivän teemana olivat asumisen kehittäminen sekä taloustilanteen vaikutukset asuntotuotantoon ja rakentamiseen.

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliiton (STKL) sekä Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys (YTY ry) järjestivät Lahdessa 29.- 30.1.2009 järjestöjohdon sosiaali- ja terveyspolitiikan kehittämisfoorumin. Toiminnanjohtaja osallistui järjestettyyn foorumiin. Foorumissa pohdittiin kansalaisjärjestökentän nykytilannetta ja tulevaisuudennäkymiä.

Kohtaamispaikan ohjaaja Ulla Pyyvaara ja päihdetyön opiskelija Keijo Telilä osallistuivat 6.2.2009 Helsingin Diakoniaopistolla järjestettyyn "Korvaushoidon perusteet" -seminaariin. Seminaari toteutettiin yhteistyössä Helsingin Diakonissalaitoksen sekä Huume kuntoutuspoliklinikan kanssa. Seminaarin tavoitteena oli saada perustiedot asetuksen mukaisesta korvaushoidosta ja asiantuntijuuden lisääminen korvaushoidossa yhteistyön kehittämiseksi. Telilä ja Pyyvaara tekivät jutun seminaarista Aukki-lehteen 1/2009.

Turussa järjestettiin 9.-10.2. kohtaamispaikkojen valtakunnallinen seminaari "Hyvinvointia kohtaamisesta, osa 4", johon Vva ry:stä osallistuivat järjestösihteeri Hanna Piirainen, aluetyöntekijä Carole Brady, vapaaehtoistyöntekijä Hartti Ahola, yökahvila Kalkkersin ohjaaja Mari Kokkonen sekä Kohtaamispaikan ohjaaja Ulla Pyyvaara. Ryhmä vieraili myös Turun Elokolossa sekä Turun kaupungin ylläpitämässä Sirkkalan päiväkeskuksessa. Seminaarissa pohdittiin myös, miten vapaaehtoisista huolehditaan (koulutus ja tuki), miten tietoa kerätään ja miten toimintaa saadaan näkyväksi tai miten rajataan ammatillisia tai palveluluontoisia tehtäviä.

Helmikuun 13. päivänä Kalliolan Settlementiliitto, Suomen Settlementiliitto ja Settlementinuortenliitto järjestivät Sipin päivän aamiaisen Kalliolan settlementitalolla. Toiminnanjohtaja osallistui aamiaistapahtumaan. Samana päivänä vietettiin Läntisen A-klinikan ja katkaisuhoidon toaseman sekä Hietalinna-yhteisön yhteisiä avoimia ovia. Avoimiin oviin osallistui Vva ry:stä aluetyöntekijä ja kaksi ohjaajaa.

Opiskelija Erja Puumala osallistui Stkl:n Järvi-hankkeen arviointifoorumiin 12.3.

Pääskylänrinteen päiväkeskuksen 19-vuotissyntymäpäivää vietettiin 26.3. Syntymäpäivään osallistui toiminnanjohtajan lisäksi Vva:n kävijöitä. Kohtaamispaikan ohjaajat sekä opiskelija.

Toiminnanjohtaja Sanna Lehtonen oli kuulemassa ja keskustelemassa RAY:n järjestämässä seminaarissa rahapelitoiminnan arvojen ja tavoitteiden jännitteistä maaliskuun 26. päivänä Marina Congress Centerissä.

Diakonissalaitoksen palvelukeskuksen yksiköt viettivät kehittämispäivää maaliskuun 27. päivä aiheella ”terveysneuvonta ja tiimit”. Kehittämispäivässä Vva:n etsivästä työstä kertoivat Sanna Lehtonen, Juhani Haapamäki sekä opiskelija Lea Lauren.

Sininauhaliitto, Krits ja Takuu-säätiö järjestivät vertaistalousneuvonnan koulutuksen ”Omille jaloille” 24.-26.3.2009. Koulutukseen osallistuivat sosionomiopiskelijat Lea Lauren ja Erja Puumala sekä työelämävalmennuksessa oleva Ari-Pekka Korkalainen.

Hallinto ja talous

Vailla vakinaista asuntoa ry:n hallitus kokoontui ajanjaksolla kaksi kertaa. Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Vaasankatu 5:n toimitilassa 30.3.2009 kello 18.00. Vuosikokous hyväksyi vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 2008. Vva ry:n atk- palvelut siirtyivät Kehätieto Oy:lle 1.2.2009 lähtien. Helsingin kaupungin sosiaalilautakunnalta haettiin avustusta matalan kynnyksen toimipisteisiin, Vapaaehtoistyön- ja vertaistoiminnan keskuksen VEPAan sekä Vartiosaareen.

VALTAKUNNALLINEN ALUETYÖ JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Aluetyöntekijä Carole Brady osallistui ARA:n eli Asumisen rahoittamisen ja kehittämisen keskuksen päiville Lahdessa 13.1. Ennen tilaisuuteen osallistumistaan aluetyöntekijä vieraili järjestösihteri Hanna Piiraisen kanssa Lahden Elokolossa tapaamassa aluetyöntekijä Jukka Suomilammea ja tutustumassa uusiin tiloihin. Yhteisen tapahtuman järjestämisestä kesän aikana keskusteltiin. Vierailusta kirjoitettiin myös Asumis-lehteen. Helmikuun 10. päivä aluetyöntekijä osallistui Turussa pidettyyn Kohtaamispaikkojen valtakunnalliseen seminaariin, jonka yhteydessä käytiin vierailulla myös matalan kynnyksen periaatteella toimivissa paikoissa: Turun kaupungin ylläpitämässä asunnottomien Sirkkalan päiväkeskuksessa ja Turun Elokolossa, jossa aluetyöntekijä Minttu Ojanen otti vieraat vastaan. Molemmissa paikoissa ideoitiin tulevia yhteistyökuvioita.

Helmikuun 9. päivä Tampereella alkoi Mielenterveyden keskusliiton järjestämä kokemustutkija- ja -arvioitsijakoulutus, joka on osa Yhteinen ymmärrys ja avunanto mielenterveytyössä -hanketta. Koulutukseen haettiin myös asunnottomuutta kokeneita. Aluetyöntekijä haastatteli Mielenterveyden keskusliiton tutkimuspäällikkö Markku Salon kanssa yhteensä seitsemän koulutukseen hakevaa. Koulutukseen osallistui neljä Vailla vakinaista asuntoa ry:n jäsentä. Aluetyöntekijä toimi heidän yhteyshenkilönään. Helsingiläisten ryhmään kuului myös henkilö, jolla itsellään ei ole asunnottomuustaustaa.

Aluetyöntekijä osallistui yhdessä kokemustutkijoiden kanssa helmi-maaliskuun aikana yhteensä kahdeksaan Tampereella järjestettyyn lähiopetuspäivään. Lisäksi aluetyöntekijä kutsui koolle kokemustutkijakoulutukseen osallistuneet helsinkiläiset Vva:n toimistolle pienryhmätapaamisiin 17.2, 3.3 ja 16.3. Tapaamisten aikana käytiin läpi annettuja kotitehtäviä sekä koulutuksen herättämiä tunteita ja ajatuksia.

Koulutukseen liittyen Vva ry:n toimistolla pidettiin 29.1. palaveri, johon osallistuivat aluetyöntekijän lisäksi Markku Salo ja Diakonia-ammattikorkeakoulusta tutkijayliopettaja Susanna Hyväri sekä kehittävä sosiaalityöntekijä Elisabet Erkkilä ja lääkäri Agnes Stenius-Ayoade pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Soccasta. Palaverin aikana kuultiin Soccan työntekijöiden tekemän tutkimuksen eri vaiheista sekä sen hetkisestä tilanteesta. Samalla

kerrottiin kokemus- ja -arvioitsijakoulutuksesta. Yhteisesti päätettiin, että helsinkiläisten kokemustutkijoiden ryhmä lukisi Erkkilän ja Stenius-Ayoaden kirjoittaman artikkelin tulevaan asunnottomuuskirjaan ja kommentoisi sitä lukemansa kautta aluetyöntekijän välityksellä kirjoittajille.

Tampereella vietettyjen päivien aikana aluetyöntekijä tapasi kaksi kertaa Naisten Suojakoti ry:n alaisuudessa toimivan etsivää ja ennaltaehkäisevää työtä tekevän Etna-työn työntekijät Kati Nergin ja Miika Joenperän. Tapaamisten aikana päivitettiin kuulumiset ajankohtaisista asioista.

Vailla vakinaista asuntoa ry:n valtakunnallista asunnottomuusseminaaria alettiin suunnitella aluetyöntekijän johdolla tammikuusta alkaen lähes päivittäin, johon osallistuivat myös järjestösihteeri Hanna Piirainen ja toimitussihteeri Raija Maunula. Lisäksi järjestön kävijät, jäsenet ja vapaaehtoiset osallistuivat seminaarin suunnittelemiseen. Seminaari toteutettiin kaksipäiväisenä 19.-20.3. Teemana oli "Asunnoton kansalaisena". Seminaarin ensimmäisenä päivänä puheenjohtajana toimi A-klinikkasäätiön kehittämissyksikön projektikoordinaattori Ari Terävä ja toisena päivänä järjestön toiminnanjohtaja Sanna Lehtonen. Erään järjestön vapaaehtoisen kommentti seminaarista:

"Seminaaripäivänä sää oli aurinkoinen ja tuulinen. Seminaarin teeman mukaisesti asunnottoman oma ääni ja näkökulma tuli mielestäni esille. Päättäjiä oli mukavasti myös paikan päällä; tohtori Pentti Arajärvi, ylitarkastaja Peter Fredriksson ja MTKL:n tutkimuspäällikkö Markku Salo. Itselleni jäi hyvä maku siitä, kun sain jakaa omaa kokemustani muille. Uusi positiivinen tieto tuli, kun Hietaniemenkadun palvelukeskuksen johtaja Sanna Sunikka kertoi kesäkuussa avattavasta yksiköstä. Uskon, että sieltä saa huomattavasti parempaa palvelua. Meidän kannattaa järjestää tulevaisuudessa vastaavanlainen tapahtuma uudestaan."

Ensimmäisenä seminaaripäivänä maaliskuun 19.3. päivä aluetyöntekijällä oli tapaaminen Sirkkulanpuiston toimintayhdistys ry:n järjestösihteeri Hannu Huttusen kanssa. Suunnitteilla on mahdollisesti tulevaisuudessa hakea rahoitusta yhteiselle hankkeelle. Sovittiin myös Sirkkulanpuiston toimintayhdistyksen väen vierailusta Helsinkiin, johon kuuluisi Vartiosaassa oleskelua ja tutustumiskäyntejä.

Aluetyöntekijä osallistui Vva ry:n vapaaehtoisten koulutuspäivään 17.1., kävi 6.2. Espoossa katsomassa Maan korvessa kulkevi -näyttelyn ja vieraili 13.2. A-klinikkasäätiön alaisuudessa toimivan Hietalinna-yhteisön avointen ovien päivässä. Aluetyöntekijä tapasi 16.2. Sosiaalipedagogiikan säätiön "Maahanmuuttajanuorten pelaaminen hallintaan" -projektin projektikoordinaattori Anita Lähteen. Sovittiin käynnistettäväksi uusi verkosto, johon kutsutaan Kurvissa toimivat yhteistyökumppanit. Maaliskuun aikana aluetyöntekijä teki tutustumiskäynnit Kotkankadun huoltokotiin ja auttavaan puhelimeen Peluuriin. Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelmaan liittyvän konseptikilpailun avausseminaariin aluetyöntekijä osallistui 18.3.

Maaliskuun 11. päivänä Vva ry:ssä aloitti Diakonia-ammattikorkeakoulusta kahdeksan viikon työharjoittelujakson sosionomiopiskelija Erja Puumala, jonka ohjaajana aluetyöntekijä toimi. Lisäksi aluetyöntekijän työtehtäviin kuului helmi- ja maaliskuun aikana vuosikertomuksen tekoa ja järjestön vuoden 2010 kalenterin suunnittelua.

Kansainvälinen työ: Toiminnanjohtaja Sanna Lehtonen osallistui Feantsan osallisuustyöryhmän tapaamiseen Kööpenhaminassa Tanskassa 3.-5.3.

KOHTAAMISPAIKKA tammi-maaliskuussa 2009

Kohtaamispaikassa pidettiin tammikuun 14. päivä taidepäivä kävijöille. Tammikuussa pidettiin satunnaisesti yllä "taidenurkkausta", jossa nuori EU:n kansalainen teki mm. lyijykynäpiirroksia. Suunnitteilla on avoimien ovien taidepäivä, jossa asunnottomat, asunnolliset ja EU:n kansalaiset saisivat tilaisuuden esitellä ja myydä maalauksiaan ja piirustuksiaan. Tuoton kävi-

jä saa pitää itsellään.

Ajanjaksolla kävijöiden kanssa tehtiin retkiä seuraavasti: tammikuussa Kohtaamispaikan ohjaaja, Arskan pesulan ohjaaja, päihdetyön opiskelija sekä kolme kävijää tekivät retken Hakaniemen halliin. Helmikuussa Kohtaamispaikan ohjaaja kävi yhden kävijän sekä järjestön vapaaehtoistoimijan kanssa tutustumassa Linnanmäen merimaailmaan, minkä jälkeen kokemukset käytiin läpi kahvikuppien ääressä.

Terveyspäiviä on järjestetty kerran viikossa ja kävijämäärät ovat kasvaneet tammi- helmikuun aikana huomattavasti terveyspäivien osalta. Terveyspäivillä on ilmennyt tasaisesti tarvetta myös terveyden seurantaan: verenpaineita on mitattu noin 10 kävijältä kuukauden aikana ja verensokereita kolmelta kävijältä. Kaksi kävijää ohjattiin Kinaporin palvelukeskukseen saamaan jalkahoitoa, jonka Alppilan seurakunta rahoittaa. Molemmat miehet olivat tyytyväisiä saamaansa hoitoon. Toinen miehistä sai uuden ajan syylien ja sienien hoitoon.

Ajanjaksolla Kohtaamispaikkaan kävi tutustumassa useampia opiskelijoita ja opiskelija ryhmiä. Maaliskuussa taidekorkeakouluopiskelija Filippo Flambon kuvasi Kohtaamispaikan kävijöitä. Hän tutki työnsä kautta asunnottomuutta ilmiönä sekä asunnottomuuden ”kasvoja” pääkaupunkiseudun asuntoloissa, kaduilla ja toimipisteissä. Ko. opiskelija vieraili useana yönä myös yökahvila Kalkkersissa. Kuvista työstetään kirja.

Ulla Pyyvaara aloitti maaliskuun lopulla Opetushallituksen valvoman ja Diakonissalaitoksen järjestämän työpaikan näytönarvioija-koulutuksen. Kohtaamispaikan ohjaaja voi jatkossa vastaanottaa näyttöjä kolmikantayhteistyössä, jossa osapuolina ovat työnantaja-arvioija, työntekijäarvioija sekä järjestävältä taholta opettaja-arvioija. Tavoitteena jatkossa on ottaa mahdollisuuksien mukaan II-asteen näyttötutkintojen arviointi osaksi Kohtaamispaikan toimintaa.

Kohtaamispaikka toimii ammatillisesti ja ratkaisukeskeisesti asunnottomien ja yksinäisten ihmisten äänitorvena ja rinnallakulkijana. Haastavin ja keskeisin tehtävä on löytää päivittäin asunnottomille ihmisille katto pään päälle. Kohtaamispaikan yhtenä tarkoituksena on edistää yksilön oikeutta osallisuuteen: vaikuttaa itseään koskevaan päätöksentekoon. Ohjaajat pyrkivät kehittämään yhdistyksen toimintaa vakinaistamalla Kohtaamispaikan hyväksi koettuja aktiviteetteja, verkostoitumalla ja osallistumalla toimintaan, joissa tutkitaan ja kehitetään keinoja, joilla huono-osaisuutta ja eriarvoisuutta voitaisiin ehkäistä.

Vva ry:n Kohtaamispaikan kävijät osallistuivat säännöllisesti toiminnan kehittämiseen kerran kuukaudessa järjestettävissä kävijäkokouksissa. Kokouksista laadittiin pöytäkirjat, joissa on omat kohtansa retkille ym. virkistystoimintaehdotuksille sekä oma kohtansa toiminnan kehittämiseksi sekä kommentteille toiminnasta.

Ajanjakson asuntoasioiden hoitoa

Helsinkiläinen vuonna 1952 syntynyt työtön ja yksinäinen mies saapuu Vva ry:n Kohtaamispaikan ohjaajan luokse kertoen, että hän on ollut neljä kuukautta ilman asuntoa. Mies on hoi-
tanut taloutensa hyvin, eikä hänellä ole vuokravelkaa. Kirjoitan miehelle saatekirjeen; sen hän voi halutessaan ja myöhemmin liittää hakemuksiin, joita laadin yhteistyössä miehen kanssa. Saatekirjeessä korostan asunnonsaannin kannalta tärkeitä näkökohtia.

Mies on ollut kadulla neljä kuukautta.

Mies on helsinkiläinen (osoite: poste restante).

Miehellä ei ole vuokravelkaa.

Miehen ikään (56-vuotias) olisi syytä kiinnittää huomiota.

Mies on pitkäaikaisasunnoton, koska hän on asunut naisystävänsä asunnossa viimeiset neljä vuotta.

Tämän lisäksi saatekirjeessä tulee esille, että mies on toiminut tavoitteellisesti hoitaakseen asiansa ja että hän on jaksanut raskaista ajoista huolimatta ponnistella tilanteensa kohentamiseksi. Noin kahden viikon kuluttua mies ilmoittaa Kohtaamispaikan ohjaajalle, että hän on saanut toimeentulotukea sosiaalitoimistosta sekä asunnon yksityisiltä markkinoilta.

Tammikuun puolivälissä helsinkiläinen 60-vuotias mies kertoo huolensa Kohtaamispaikan ohjaajalle: hän ei tiedä minne menisi seuraavaksi yöksi, koska hänellä on Pelastusarmeijan miesten asuntolaan vielä kaksi viikkoa porttikieltoa jäljellä. Kohtaamispaikasta soitetaan asuntolaan, ja vahtimestari on yhteistyöhaluinen sekä asiallinen. Vahtimestari tarkistaa porttikiellon syyn ja pituuden, ja hänellä on valtuudet ”armahtaa” jäljellä olevat kaksi viikkoa. Mies käy kertomassa Kohtaamispaikan ohjaajalle, että saa jatkaa asumistaan Pelastusarmeijan asuntolassa ja on tyytyväinen tähän ratkaisuun.

Helmikuussa helsinkiläinen 55-vuotias mies tulee Kohtaamispaikkaan kertomaan, että hän haluaa vaihtaa asuntoa Helsingin yksiöstä maaseudun rauhaan, koska paniikkikohtaukset eivät jätä häntä rauhaan. ”Ensiavuksi” ohjaaja neuvoo miestä tulemaan Kohtaamispaikkaan tai soittamaan ohjaajalle tilanteissa, joissa olo tuntuu yksinäiseltä ja asuminen nykyisessä asunnossa ahdistaa, ja häntä kehoitettiin kääntymään ensisijaisesti terveyskeskuslääkärin puolelle ahdistavien ajatusten ilmaantuessa. Maaliskuun alussa mies saatettiin takaisin hänellä jo olemassa oleviin verkostoihin.

Kohtaamispaikkaan saapui nuorehko pariskunta, joka oli tavannut Rukkilan asuntolassa ja joka oli halukas jatkamaan elämäänsä yhteisessä asunnossa. Ohjaajat kartoittivat pariskunnan elämäntilannetta ja laativat sosiaalitoimistoon ja mahdollisille vuokranantajille saatekirjeen. Kirjeessä esitettiin keskustelussa ilmenneet oleelliset asiat sekä yhteisen asunnon saamista edistävät näkökohdat. Lisäksi ohjaajat lupasivat olla läsnä ja saatavilla, mikäli pariskunnalla ilmenisi ongelmia tai huolia asunnonhakuprosessin aikana tai sen jälkeen. Nainen oli onnistunut saamaan siivoustöitä. Asuntoasian hoito on kesken.

Maaliskuun lopulla Kohtaamispaikkaan saapui v. 1938 syntynyt mies, joka oli pitkäaikaisasunnon. Miehellä oli päihdehistoria. Mies oli pyrkinyt asumaan Pelastusarmeijan asuntolaan sosiaalitoimen maksusitoumuksella. Asuntolasta ilmoitettiin Kohtaamispaikan kyselyihin, ettei mies pääse sisälle ennen kuin on sitoutunut A-klinikkasäätiön hoitosuunnitelmaan, johon kuuluvat huumeseulat. Mies oli epätoivoinen, koska hänellä jo oli muutamia seuloja, jotka näyttivät puhdasta. Kohtaamispaikan ohjaajat ottivat yhteyttä asuntolaan. Miehellä oli takanaan humalassa riehumista, ja asia oli johtanut kolmen kuukauden porttikieltoon. Tämän ajan mies oli kertomansa mukaan odottanut kadulla ja rappukäytävissä. Vahtimestari suostui neuvottelujen jälkeen antamaan miehelle uuden mahdollisuuden, mikäli mies osoittaisi asuvansa muita häiritsemättä.

Kohtaamispaikkaan saapui Helsingissä kirjoilla oleva 1976 syntynyt mies. Hän oli lähtenyt kotoaan 17-vuotiaana, ja tämän jälkeen hän oli asunut useita vuosia vuokralla. Hän kertoi olleensa nyt 10 vuotta asunnottomana. Soitimme Kohtaamispaikasta miehen sosiaalityöntekijälle ja esitimme toivomuksen, että miehelle järjestyisi tukiasunto pääkaupunkiseudulta. Tarpeellisuutta perusteltiin sillä, että miehellä on tavoite saada tehdä rakennusalan töitä, joista hänellä on kahden vuoden työhistoria. Miehellä oleva vuokravelka kuitenkin vaikeutti asunnon saamista. Mies asioi Kohtaamispaikassa maaliskuussa ja käyttäytyi asiallisesti. Jäimme odottelemaan tilanteen kehittymistä ja lupasimme olla tukena, mikäli mies sitä tarvitsee.

Kohtaamispaikan kävijätilasto

3 kk	Miehet	Naiset	x 2	Yhteensä
Tammikuu	182	24	39	245
Helmikuu	187	29	19	235
Maaliskuu	188	37	16	241
Yhteensä:	557	90	74	721

Kohtaamispaikan kävijämäärät:
 Kävijöitä vuoden 2009 aikana 721
 Kävijöitä koko toiminnan aikana 20 128

ARSKAN PESULA

Arskan pesulan toiminta pysyi hyvin vakiona tammi-maaliskuun aikana. Suihkussa kävijöitä oli satunnaisesti, mutta vaihtovaatteita jaettiin runsaasti. Vaatteita jaettiin myös VEPAn (vapaaehtois- ja vertaistoimintakeskus) kautta; VEP:stä annettuja lahjoitusvaatteita ei tilastoitu.

Arskan pesulan käyntimäärät tammi-maaliskuu 2009

3 KK	KÄVIJÄT	SUIHKU
Tammikuu	10	0
Helmikuu	25	11
Maaliskuu	13	11
Yhteensä:	48	22

Arskan pesula:
 Käyntejä vuonna 2009: 48
 Käyntejä koko toiminnan aikana: 4 337

YÖKAHVILA KALKKERS tammi-maaliskuussa 2009

Kalkkers oli tammikuussa avoinna 31 yönä. Tammikuun aikana tilastoitiin 223 eri kävijää, joista naisia oli 38 ja miehiä 185. Kuukauden aikana Kalkkersissa tilastoitiin 649 käyntikertaa, joka tarkoittaa yötä kohden keskimäärin 21 kävijää. Tammikuussa viestinnässä tapahtuneen erheen vuoksi kävijöiden keskuudessa oli levinnyt virheellinen huhu, että Kalkkers on suljettu. Edellä mainittu vaikutti suurella todennäköisyydellä tammikuun alkupäivien kävijämääriin.

Kuusitoista kävijää kävi tammikuun aikana 10 kertaa tai enemmän, kolme kävi yli 20 kertaa. Toisaalta 166 henkilöä kävi Kalkkersissa vain yhden tai kaksi kertaa koko kuukauden aikana. Karkeasti arvioiden Kalkkersissa eniten asioivat henkilöt olivat mielenterveysongelmaisia tai heillä esiintyi pitkään jatkunutta päihteiden suurkulutusta. Molempien ryhmien edustajat olivat myös asunnottomia.

Tammikuun kylmimpinä pakkasöinä törmättiin jälleen siihen, että yökahvila oli tupaten täynnä ja osa sisään pyrkineistä henkilöistä jouduttiin jättämään yön selkään. Kalkkersissa satunnaisesti käyvät henkilöt piipahtivat yökahvilassa useista eri syistä – toiset syömään ja jutustelemaan hetkeksi, toiset taas viettämään ”kriisiyön”, joka monilla johtui siitä, etteivät asuntolan ovet kyseisenä yönä auenneet liiallisen päihtymyksen tai myöhäisen ”kotiintuloajan” johdosta. Joukossa oli myös henkilöitä, jotka olivat äkillisesti jääneet ilman majapaikkaa esimerkiksi parisuhdeongelmien vuoksi. Kävijöitä ohjattiin tammikuun aikana muun muassa asuntola-, asunto- sekä sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Helmikuussa kahvila oli avoinna kaikkina 28 yönä. Kävijöitä helmikuun aikana oli 203, joista naisia oli 28 ja miehiä 175. Heistä 119 kävi myös tammikuussa, 109 oli ”uusista”. Helmikuun aikana käyntikertoja kertyi 538, naisten määrä näistä 69 kertaa. Keskimäärin yön aikana kävi

19 kävijää.

Helmikuun 2009 loppuun mennessä Kalkkersissa käyneiden käyntikertoja oli yhteensä 1 187 ja eri kävijöitä tilastoitu tälle vuodelle 337. Helmikuussa 2009 eniten käyntikertoja oli miehellä joka vietti yönsä kahvilassa 27 yönä. 10 - 20 käyntikertaa kuukauden aikana kertyi 10 kävijälle. Kerran kuukauden aikana kahvilassa kävi 113 ihmistä. Helmikuussa kahvilassa oli aika hyvin tilaa ja miltei kaikki halukkaat pääsivät sisälle.

Kävijöitä ohjattiin ASSOon ja muihin sosiaalitoimistoihin, katkoille, vieroitukseen, terveyskeskuksiin sekä päiväkeskuksiin. Muutama kävijöistä kertoi aamulla hakeutuvansa Kalkkersista suoraan katkaisuhuoltoon. Usean kävijän kohdalla havaittiin terveydentilasta keskusteltaessa tai muun jutustelun lomassa jalkojen todella huono kunto ja usealla kävijällä havaittiin myös pahoin tulehtuneita ja märkiviä haavoja. Omasta hygieniasta huolehtiminen muutamien kävijöiden kohdalla oli todella huonolla mallilla.

Kalkkersin henkilökunnalla oli kaksipäiväiset kehittämispäivät helmikuun loppupuolella, yhdessä Kohtaamispaikan ja Yökiitäjän henkilökunnan kanssa. Yökahvilan kaksi työntekijää irtisanoutui helmikuun aikana.

Maaliskuussa kahvila oli avoinna 31 yönä. Kävijöitä maaliskuun aikana oli 199, joista naisia oli 30 ja miehiä 169. Heistä 98 ei ollut käynyt aiemmin kuluvan vuoden aikana ja 101:llä oli tilastoitu käynti tammi- tai helmikuussa.

Maaliskuun aikana käyntikertoja kertyi 620, naisten määrä niistä 90 kertaa. Keskimäärin yön aikana kävi 20 kävijää. Käyntikertoja vuoden 2009 aikana oli 1807. Eri kävijöitä vuoden 2009 aikana on tilastoitu 438.

Maaliskuussa yökahvilassa aloitettiin käytäntökokeilu, jonka mukaan kahvilassa ei ole mahdollista yöpyä yli kymmentä kertaa yhden kuun aikana. Kokeilun tarkoituksena oli aktivoida asunnottomat hakemaan heille suunnattuja asumispalveluja. Asunnottomien sosiaalipalveluiden kanssa yritettiin saada aikaan yhteistyö, jossa henkilö yövyttyään 10 yötä yökahvilassa saisi majoituspalveluista todistuksen, jossa hänen kerrottaisiin hakeneen yöpymispaikkaa. Asia ei mahdollistunut sosiaaliviraston puolelta, mutta kokeilua jatkettiin Vva:n toimesta. Yhdeksän ihmistä kävi kahvilassa 10 kertaa kuukauden aikana. 85 ihmistä kävi kuukauden aikana 2-9 kertaa. 105 ihmistä kävi vain kerran.

Maaliskuun aikana Kalkkersissa aloitti kaksi uutta ohjaajaa ja yhtenä yönä opiskelija oli tutustumassa kahvilan toimintaan.

Yökahvila Kalkkersin käyntimäärät 2009

3 kk	Miehet	Naiset	Yhteensä
Tammi	185	38	223
Helmi	175	28	203
Maaliskuu	169	30	199
Yhteensä:	529	96	625

Yökahvila Kalkkers; kävijät koko toiminnan aikana ja käyntikerrat /kk

	Kävijät koko toiminnan aikana	Käyntikerrat /kuukausi
Tammikuu	116 889	649
Helmikuu	117 427	538
Maaliskuu	118 047	620

Työturvallisuus

Tammi-maaliskuun aikana Kohtaamispaikasta ei tehty hälytyksiä. Kalkkersiin hälytettiin poliisi tammikuussa kolme kertaa – kerran häiritsevästi ja uhkaavasti käyttäytyvälle kävijälle, sekä kahdesti liian päihtyneille henkilöille. Tammikuun aikana Kalkkersista poistettiin peräti 23 kävijää sääntörikkomuksista johtuen. Luvussa ovat mukana myös poliisin hakemat kolme henkilöä. Syynä poistamisiin olivat lähinnä wc:ssä tupakointi sekä alkoholin nauttiminen Kalkkersin tiloissa. Muita syitä olivat muun muassa kahvilan pöydälle virtsaaminen sekä epäasiallinen käytös.

Helmikuun aikana 17 yönä ei tehty hälytyksiä eikä ketään tarvinnut poistaa kahvilasta. Vartijapalvelua ei käytetty kertaakaan. Ambulanssia tarvittiin ainoastaan kerran, syynä viinakramppi. Poliisin apua tarvittiin helmikuussa 4 kertaa. Yhden kerran syynä oli kävijän ”huono kunto” ja kahvilaan oksentelu, muulloin uhkaava / aggressiivinen käytös. Henkilökunta joutui poistamaan 17 kävijää, kaikkiaan helmikuun aikana poistettuja kertoja yhteensä 21. Syinä poistoihin oli alkoholin nauttiminen 10 kertaa, Wc:ssä tupakointi 2 kertaa, uhkailu tai aggressiivisuus 9 kertaa.

Maaliskuussa 2009 Kalkkersin yöt olivat suhteellisen rauhallisia. 16 yönä hälytyksiä ei tehty, eikä ketään poistettu kahvilasta. Koko maaliskuussa poistettiin kävijä 19:ta kertana. Vartijoita hälytettiin maaliskuun aikana kerran. Ambulanssille ei ollut tarvetta. Poliisin apua tarvittiin 4 kertaa, joista kahtena kertana poliisi ei ehtinyt tilanteeseen. Poliisille soiton syynä oli uhkailu ja aggressiivinen käytös.

Kohtaamispaikasta tehdyt hälytykset tammi- maaliskuussa 2009

Hälytykset	Poliisi	Ambulanssi	G4S
Tammikuu	0	0	0
Helmikuu	0	0	0
Maaliskuu	0	0	0
Yhteensä:	0	0	0

Kalkkersista tehdyt hälytykset tammi- maaliskuussa 2009

Hälytykset	Poliisi	Ambulanssi	G4S
Tammikuu			
Helmikuu	4	1	0
Maaliskuu	4	0	1
Yhteensä:	8	1	1

YÖKIITÄJÄ LEPAKKO

Tammikuussa 2009 Yökiitäjä-autolla ei ollut toimintaa. Henkilökunta palkattiin töihin helmikuun 2009 alusta.

Yökiitäjä aloitti toimintansa uudelleen helmikuun 2. päivänä kahden työntekijän voimin. Yökiitäjä-projekti oli jouduttu päättämään ennenaikaisesti marraskuun 2009 lopussa. RAY:n rahoituspäätöksen varmistuttua ja Fortumilta saadun avustuksen myötä yhdistys kykeni hankimaan etsivään työhön parhaiten soveltuvan auton. Autoksi valikoitui Peugeot Boxer, joka on rekisteröity seitsemälle henkilölle ja on ns. kevyt kuorma-auto. Auto oli valmiiksi varusteltu Yökiitäjän toimintaan sopivaksi. Koska Yökiitäjän toiminta alkoi uudelleen helmikuussa 2009, ei tältä vuodelta ole tammikuun tilastoja saatavilla. Yökiitäjän ulkoasun suunnitteli Vva ry:llä työharjoittelussa oleva päihdetyön opiskelija Keijo Telilä.

Helmi–maaliskuussa 2009 Yökiitäjä oli liikkeellä 12- 14 yötä kuukaudessa. Yhtenä Yökiitäjän toimintaideologiaan kuuluvana osana oli käydä läpi Helsingin lähiöt järjestelmällisesti sekä mahdollisuuksien mukaan myös pääkaupunkiseudun kehyskunnat. Kävijöiltä saatu tieto

asunnottomista varsinkin Helsingin alueella on ollut toiminnan kehittämisen kannalta erityisen tärkeää. Yökiitäjä on pystynyt tavoittamaan tiedon pohjalta uusia kävijöitä sekä heidän oleskelupaikkojaan.

Yökiitäjä-auto helmikuussa 2009

Helmikuussa 2009 Yökiitäjä oli liikenteessä 13 yönä. Helsingin ydinkeskustan alue ja Postitalon edusta on havaittu hyväksi pysähtymispaikaksi. Itä-Helsinki lähiöineen, kuten Kyläsaari, Viikinlahti, Itäkeskus sekä Puotinharjun ostoskeskus, keskustan torit ja yleiset käymälät, joista mainittakoon että noin puolet oli talven kiinni, Kampin ympäristö sekä Asematunneli. Helmikuussa huomioitavaa oli varsin suuri uusien kävijöiden määrä, mikä osaltaan selittyy sillä, että Yökiitäjä oli pois liikenteestä vajaa kolme kuukautta. Osa uusista kävijöistä oli vankilasta vapautuneita sekä Itä-Helsingin reiteillä uudet kävijät olivat matkalla Sahaajankadun asuntolaan. Neuvontaa sekä ohjausta öiseen aikaan annettiin runsaasti ja joitakin kävijöitä suositeltiin hakeutumaan mm. Hanganonkatun katkaisuhuolto-asmalle, Kalkkersiin sekä Asunnottomien sosiaalipäivystykseen. Kaksi sosiaalityöntekijää Tampereen sosiaalipalveluista vieraili 10.2 tutustumassa Yökiitäjän toimintaan.

Kävijöitä	37
Uusia kävijöitä	10
Miehiä	36
Naisia	1
Vva	33

Yökiitäjä-auto maaliskuussa 2009

Yökiitäjän maaliskuu oli vilkas ja hankittu auto toimi moitteettomasti. Maaliskuussa oli vuodenaikaan nähden yllättävän kylmiä öitä, mikä näkyi suoraan kävijämäärissä: kävijöitä oli runsaasti.

Maaliskuussa 2009 Yökiitäjä aloitti reittinsä totuttuun tapaan Postitalon edustalta. Maaliskuun reitit painoutuivat selkeästi Pohjois-Helsinkiin. Liikennöintipaikkoja oli Malmin rautatieasema ympäristöineen, Puistolalan asema ympäristöineen sekä Jakomäen ostoskeskus. Yökiitäjä palasi kuitenkin loppukuusta keskustan alueelle, jossa se kiersi torit, yleiset käymälät sekä keskustan muut tiedossa olevat asunnottomien oleskelupaikat.

Yökiitäjä oli liikenteessä maaliskuussa 2009 yhteensä 14 yönä.

Kävijöitä	66
Uusia kävijöitä	8
Miehiä	64
Naisia	2
Vva	55

Ajanjaksolla Yökiitäjä oli mukana Helsingin etsivän työn verkoston suunnittelukokouksessa 3.3.2009. Idea alueellisen etsivän työn verkoston perustamisesta on lähtenyt liikkeelle kansallisilta etsivän työn päiviltä, jotka järjestettiin Kuopiossa. Lisäksi Yökiitäjässä vieraili Vaikea hoitaa vailla hoitoa - työryhmän sairaanhoitaja Jukka Pätsi 18.3.2009. Vierailun tarkoituksena oli yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen. Helsingin kaupungin asunnottomien sosiaalipalveluiden kanssa tehtävä yhteistyö oli puhelinkonsultaatioiden varassa, sillä sopivaa aikaa ei löytynyt saada autoon sosiaalityöntekijä kaupungin puolesta. 23.3.2009 Vva ry:llä aloitti Laurea-ammattikorkeakoulusta oleva sosionomiopiskelija Lea Lauren osana opintoihin liittyvää harjoittelujaksota. Opiskelija teki pääasiallisen harjoittelutyönsä Yökiitäjän työstä.

Yökiitäjä heinäkuu 2006 – maaliskuu 2009

Käyntejä/tapaamiskertoja	1 608
Uusia kävijöitä	367
Miehiä	387
Naisia	65
Vva	318
Liikennöidyt yöt	330

Poliisi	3
Ambulanssi	6
Sahaajankatu	8
Sairaala	2
Päivystävä lääkäri	1

SÄLLIKOTI

Vva ry:n Kinaporinkadulla sijainnut Taitojenvaihtoverstas siirrettiin Sällikodin tiloihin tammikuussa. Verstaan tavaroiden pakkaamiseen osallistui useita Sällikodin asukkaita. Yksi Sällikodin asukas kävi tuttavansa metalliverstaalla hitsaamassa telineet puutavaran varastoimista varten. Pyykkituvan käytössä siirryttiin varauslistakäytäntöön.

Sällikokouksissa keskusteltiin vierailukäytännöistä. Yleinen mielipide oli, että vieraat tulee pitää omassa asunnossaan eikä yhteistiloissa. Tammikuussa kaksi ryhmää Sällikodin miehiä kävi katsomassa Rööperi elokuvan. Osallistuneet olivat tyytyväisiä.

Helmikuussa oli paljon miehiä sairaana ja sairaalakäyntejä oli useampia. Pitkään vakavasti sairaana ollut asukas joutui sairaalaan 8.2. ja menehtyi 11.2. Häntä muistettiin muistokahveilla. Asukkaan toiveena oli ollut, että joutuisi olemaan mahdollisimman lyhyen ajan sairaalassa ja tämä toteutui. Hän sai olla kotonaan lähes loppuun asti.

Sällikodin miehet kokosivat ja asensivat saunan pukuhuoneen kalusteet.

Asukaskokouksissa käsiteltiin arkisten asioiden lisäksi huolestuttavaa teräseiden ja muun kättä pidemmän käyttöä riitatilanteissa. Muutaman kuukauden sisällä Sällikodissa oli ollut kolme tapausta joissa joko vieras tai asukas oli käyttänyt joko pulloa tai veistä riitatilanteessa. Onneksi suuremmilta vaurioilta vältyttiin. Sällikodin hankevastaava painotti, että vastaavissa tapauksissa kutsutaan aina poliisi ja tilanteesta tulee oikeudellisia seurauksia, lisäksi niistä seuraa aina varoitus. Riitatilanteissa voi aina kutsua henkilökunnan paikalle ja käyttää malttia.

Maaliskuussa yhteistiloihin saatiin uudet, hankevastaavan ja asukkaan valitsevat mustat nahkasohvat. Naisten tukipiste Salli muutti uusiin tiloihin, joka rauhoitti ensimmäisen kerroksen yhteistilan, jonka kautta oli osittain kuljettu naisten asumisyksikkö Salliin.

Sällikotiin saatiin lahjoituksena kylmäkalusteita, pakastin ja iso laitosjääkaappi.

Asukaskokouksissa aloitettiin keskustelu hankkeen etenemisestä. Vuonna 2010 henkilökunta tulee vähenemään, asukkaita on mietityttänyt tuen määrä jatkossa, joku epäili että asukkaat jäävät yksin taloon. Kokouksessa käytiin läpi henkilökunnan vähentämistä ja kerrottiin, että Sällikodissa tulee jatkossakin olemaan tukihenkilökuntaa, eli taloa ei jätetä kokonaan tyhjäksi.

Verstaan muutto saatettiin päätökseen maaliskuussa.

18.3. Suuri joukko Vva:n toimijoita osallistui asumiskonseptikilpailun julkistamistilaisuuteen.

Vva päätti osallistua kilpailuun. Kilpailuehdotusta työstäneeseen työryhmään kuului aktiivisina jäseninä kaksi Sällikodin asukasta.

PÄIHTEETÖN SAARITOIMINTA

Soldis

Päihteen ryhmäyhteisö kokoontui säännöllisesti kolme kertaa viikossa, läsnä 50 - 55 henkilöä. Kerran kuukaudessa pidettiin kokous, jossa läsnä oli 12 henkilöä. Kokouksessa käsiteltiin tontin kunnossapitoa ja käytäntöä koskevia asioita. Siivoustalkoot pidettiin kuukausittain. Siivoustalkoissa oli 10 - 15 osallistujaa. Sauna lämpeni talviaikana kaksi kertaa viikossa.

Vartiosaari

Vartiosaarella vietettiin koko perheen talvitapahtumaa sunnuntaina 22.2.2009. Vva:n toimijat osallistuivat talkoilla Vartiosaaren luonto- ja eläintaluyhdistys ry:n ja Ekumeenisen Karmeliittaluostarin järjestämän laskiaistapahtuman järjestelyihin. Tapahtumaan osallistuivat Vva:lta Sanna ja Jussi Lehtonen, Peter Englund, Niko Suomalainen ja Sari Piskonen. Kelirikkoaikana Vartiosaaren huvilalla ei voitu käydä.